

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3246/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 6.Pf.20.241/2024/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] Az indítványozó jogi képviselője (Soósné dr. Tóth Zsuzsanna ügyvéd) útján eljárva alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő a Szigetszentmiklósi Járásbíróság 17.P.20.890/2023/21. számú ítélete és a Budapest Környéki Törvényszék 6.Pf.20.241/2024/5. számú ítélete ellen, azok alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó álláspontja szerint az ítéletek ellentétesek az Alaptörvény I. cikkével, VI. cikk (1)–(3) bekezdéseivel, XV. cikk (1)–(3) bekezdésével és XXVIII. cikk (1)–(2) és (7) bekezdéseivel.
- [3] 1.1. A perbeli alperes indítványozó és a felperes kapcsolatából három gyermek született, 2020-ban kötöttek házasságot. Kapcsolatuk folyamatosan konfliktusokkal terhelt volt, életközösségük 2021-ben megszakadt. A bíróság 2023 márciusában a felek házasságát felbontotta, mindhárom gyermek felett a szülői felügyelet gyakorlására a felperest jogosította fel, továbbá rendelkezett a gyermekek és az indítványozó közti kapcsolattartásról. Kötelezte az indítványozót, hogy felperes részére a gyermekekre tekintettel gyermektartásdíjat fizessen. Az ítélettel szemben az indítványozó fellebbezést nyújtott be. Az indítványozó fellebbezésében kérte, hogy a másodfokú bíróság mellőzze az elsőfokú ítélet indokolásából az indítványozót bántalmazó és agresszív jelzőkkel illető megállapításokat, és kérte, hogy a szülői felügyeleti jogok körében az indítványozó kerüljön feljogosításra a gyermekek mindenkori oktatási-nevelési intézményeivel való kapcsolattartásra, valamint, hogy a

bíróság a gyermektartásdíj összegét csökkentse. A másodfokú bíróság végzésével az elsőfokú bíróság ítéletének indítványozó által fellebbezett részét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot – ebben a keretben – a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A másodfokú bíróság a megismételt eljárásra iránymutatásul előírta, hogy a megismételt eljárásban a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:167-168. §-ban foglaltak helyes értelmezésével hozzon döntést az indítványozónak a szülői felügyelet részjogosítványának gyakorlására való feljogosításáról. Meghagyta, hogy a további bizonyítás során – a szükséges terjedelemben – teljeskörűen fel kell tárni a felek jövedelmi és vagyoni viszonyait, életkörülményeiket, a gyermekek indokolt szükségleteit, az alap- valamint az alapszükségleteket meghaladó szükségleteket, amelyek biztosítását a szülők teljesítőképessége lehetővé teszi. A tartásdíj összegének megállapítása során a gyermekek alapszükségleteire kell figyelemmel lenni, azonban az indokolt szükségleteket nem lehet a szűkös tartással azonosítani. Amennyiben a bíróság megítélése szerint az indítványozó az általa elismert jövedelmen felül magasabb jövedelemmel rendelkezik, úgy vonja azt mérlegelési körébe, és határozza meg annak összegszerűségét, és adja indokát, a bizonyítás mely adatai alapján jutott erre a következtetésre. Továbbá amennyiben úgy ítéli meg a bíróság, hogy az indítványozó agresszív és bántalmazó magatartást tanúsított, adja indokát, hogy mely peradatokból jutott erre a következtetésre. A perköltségről való döntését a jogszabályoknak megfelelően hozza meg, úgy, hogy arra vonatkozó számítása követhető legyen.

- [4] A felperes fenntartott keresetében továbbra is kérte, hogy a bíróság kötelezze az indítványozót magasabb összegű gyermektartásdíj megfizetésére. Az indítványozó alacsonyabb összegű gyermektartásdíj megállapítását kérte a bíróságtól, valamint, hogy a bíróság jogosítsa fel a gyermekek mindenkorai bölcsődéjével, óvodájával, iskolájával való kapcsolattartásra.
- [5] Az elsőfokú bíróság – a másodfokú bíróság előírása alapján – az indítványozót feljogosította arra, hogy a szülői felügyelet részjogosítványai közül a gyermekek gondozásával, nevelésével összefüggésben a köznevelésben és közoktatásban való részvételükkel összefüggő jogokat gyakorolja arra is tekintettel, hogy azt a felperes nem ellenezte. A bíróság kötelezte az indítványozót magasabb összegű gyermektartásdíj megfizetésére.
- [6] Az elsőfokú ítélet gyermektartásdíjról, perköltségről rendelkező részével, valamint az indokolásával szemben az indítványozó élt fellebbezéssel. Kérte, hogy a másodfokú bíróság ebben a keretben változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét „és törölje a tényállási elemek közül az alperes bántalmazó és agresszív jelzőkkel való felruházását tartalmazó ítélet tényállásbeli és indokolásbeli rendelkezéseit, mint megalapozatlan megállapításokat.” Kérte, hogy a gyermekek utáni gyermektartásdíj-fizetési kötelezettségét a bíróság mérsékelje.

- [7] A másodfokú bíróság arra mutatott rá, hogy az iratokból egyoldalú bírói magatartásra, pervezetésre nem lehetett következtetést levonni. Emellett az elsőfokú bíróság az eljárása során olyan lényeges szabályt nem sértett, ilyen szabálysértést maga az indítványozó sem jelölt meg a fellebbezésében, mely az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolta volna. Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésében foglalt iránymutatásoknak megfelelően járt el. Az ítéleti döntéséhez körültekintő, széleskörű bizonyítást folytatott le, amelynek adatait okszerűen értékelte a tényállás megállapítása során. Ennek megfelelően alaptalanul sérelmezte az indítványozó a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megállapítását arra vonatkozóan, miszerint az indítványozó bántalmazó és agresszív magatartást tanúsított. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helyben hagyta.
- [8] 1.2. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz, és az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszában előadta, hogy álláspontja szerint az ítéletek ellentétesek az Alaptörvény I. cikkével, VI. cikk (1)–(3) bekezdéseivel, XV. cikk (1)–(3) bekezdésével és XXVIII. cikk (1)–(2) és (7) bekezdéseivel.
- [9] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok nem ismerték fel az ügy alapjogi vonatkozásait. Emiatt az érintett alapjog alkotmányos tartalmát nem tudták érvényre juttatva értelmezni az ügyben alkalmazott jogszabályokat. A bírói döntések sértik az I. cikk (1)–(3) bekezdéseiben foglalt jogait, mivel a bíróságok megsértették személyiségi jogait, amikor mérlegelés alapján, iratellenesen bántalmazó személynek állították be az ítéleti indokolás során.
- [10] A bírói döntések sértik a VI. cikk (1) bekezdése szerinti jogait is az indítványozó szerint. Az indítványozó magán- és családi életét, jóhírnevét, sem a felperes, sem pedig a bíróság nem tartotta tiszteletben. Az elsőfokú bíróságnak előfeltételezésen és vélelmeken alapultak az intézkedései, és ebből vont le hibás következtetéseket.
- [11] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróság nem biztosította számára a VI. cikk (2) bekezdése szerinti jogait. Az indítványozó állítja, hogy jogosulatlanul kötelezték otthona elhagyására, a gyermekek fogadására szolgáló otthon kialakítása jövedelmi és személyi viszonyait hátrányosan érintette, anyagi lehetőségei kimerültek és szívességi lakáshasználóként az élettársa révén volt megoldott lakhatása és gyermekei fogadása.
- [12] A VI. cikk (3) bekezdésében foglaltak sérültek, mert a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az indítványozó tudomására hozta, hogy nem ért egyet a másodfokú döntéssel.
- [13] Az indítványozó álláspontja szerint a XV. cikk sérelmét jelentette, hogy az elsőfokú bíróság az indítványozót és a perbeli felperest nem kezelte egyenlő félként, sem pedig egyenjogúan a perben. A bíróság a perben különbséget tett a bizonyítás során,

az indítványozót olyan helyzetbe hozta, hogy a teljesítés nehézkes vagy lehetetlen legyen, míg a felperes vonatkozásában igen elnéző és engedékeny volt. A bíróság nemcsak mint peres felek, hanem mint szülők között is különbséget tett.

- [14] A XXVIII. cikk sérelmét okozta az indítványozó szerint az, hogy az eljáró bíróságok önkényesen visszaéltek azzal, hogy a vonatkozó jogszabályokat nem tartották be, mely a bíróságok saját függetlenségükkel való visszaélésén keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmét okozta. A másodfokú bíróság a fellebbezését az ítélet jogszabálysértő voltának vizsgálatát az indítványozó által megjelölt jogsértések vonatkozásában nem bírálta el teljeskörűen, a bizonyítékok visszatartását nem értékelte.
- [15] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [16] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozó határidőben nyújtotta be. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [I. cikk, VI. cikk (1)–(3) bekezdései, XV. cikk (1)–(3) bekezdései, XXVIII. cikk (1)–(2) és (7) bekezdései], a támadott bírói döntéseket, a Szigetszentmiklósi Járásbíróság 17.P.20.890/2023/21. számú ítéletét és a Budapest Környéki Törvényszék 6.Pf.20.241/2024/5. számú ítéletét, továbbá kifejezett kérelmet a bírói döntések megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [17] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak az Alaptörvény I. cikke {például: 3386/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [14]} és VI. cikk (2) bekezdése {például: 3081/2023. (II. 16.) AB végzés (Indokolás [14])}, ezért ezek az indítványi elemek nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja előírásainak.
- [18] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [19] Az Alaptörvény VI. cikk (1) és (3) bekezdéseinek, XV. cikk (1)–(3) bekezdéseinek és XXVIII. cikk (1)–(2) és (7) bekezdéseinek állított sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra a következetes gyakorlatára, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az

Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára [...] {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság ugyancsak hangsúlyozza, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az alkotmányjogi panaszban az indítványozó valójában egyet nem értését fejezte ki a bíróságok döntésével, azok érvelésével, indokolásával kapcsolatban. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Az indítványozó alkotmányjogi panasa valójában a bírói döntések felülmérlegelésére irányul.

[20] Az előbbieket mellett az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Jelen ügyben megállapítható, hogy az eljáró bíróságok a döntés szempontjából releváns kérdéseket vizsgálatuk tárgyává tették, és követhetően számot adtak döntésük indokairól. A bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indítványozó ezzel összefüggésben bírói mérlegelési, jogalkalmazási kérdéseket kifogásol. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint viszont nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e {lásd például: 3095/2021. (III. 12.) AB végzés, Indokolás [26]}. „Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]} Az alkotmányjogi panaszban felhívott érvek alapján a panaszban megjelölt alapjogok megsértésének kételye nem merül fel.

[21] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény VI. cikk (1)–(3) bekezdéseinek, XV. cikk (1)–(3) bekezdéseinek és XXVIII.

cikk (1)-(2) és (7) bekezdéseinek állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, így az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek.

[22] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a és 29. §-a, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. március 17.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró